

Súd: Okresný súd Žiar nad Hronom
Spisová značka: 9P/19/2019
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6419202080
Dátum vydania rozhodnutia: 06. 08. 2019
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Igor Valent
ECLI: ECLI:SK:OSZH:2019:6419202080.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Žiar nad Hronom v konaní pred sudcom JUDr. Igorom Valentom vo veci starostlivosti súdu o maloletú R. F., N.. XX.XX.XXXX, bytom ako matka, zastúpená v konaní kolíznym opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny A., dieťa rodičov, matky: J. C., N.. XX.XX.XXXX, A. A. Š., S. XXX/X a otca: J. W. F., N.. XX.XX.XXXX, C. A. A. Š., C.. Č.. A. L. XX o návrhu matky na danie súhlasu za otca na podanie žiadosti o zmenu priezviska maloletého dieťaťa takto

rozhodol:

Súd návrh matky **z a m i e t a**.

Žiaden z účastníkov **n e m á** nárok na náhradu trov konania.

o d ô v o d n e n i e :

1. Návrhom na začatie konania zo dňa 19.06.2019 podaným na tunajší súd sa matka domáhala udelenia súhlasu za otca maloletého dieťa na podanie žiadosti o zmenu priezviska maloletej R. F., na priezvisko „C.“. Návrh dôvodila tým, že zabezpečuje osobnú starostlivosť o maloleté dieťa, sama je priezviskom „C.“ a i maloletá opakovane vyjadruje túžbu na priezvisku „C.“. Maloletá i v školskom roku 2018/2019 sa v škole podpisovala priezviskom „C.“. Matka ďalej poukázala na nie dobrý vzťah maloletej s otcom, čo je ďalším dôvodom pre podanie predmetného návrhu.

2. Otec maloletého dieťaťa nesúhlasil s návrhom matky. Uviedol, že je biologickým otcom maloletej R.. Dieťa po narodení na základe vzájomnej dohody oboch rodičov bolo zapísané do matriky pod priezviskom „F.“. Otec uvádzal, že má záujem i naďalej, aby dieťa malo priezvisko „F.Y.“, označil príčinu návrhu zo strany matky na zmenu priezviska ako vplyv jej rodiny, uviedol, že o dieťa sa reálne zaujíma, s dieťaťom je v pravidelnom kontakte, čo sú ďalšie dôvody nesúhlasu s návrhom matky.

3. Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny A. Š. predložil súdu správu o šetrení pomerov, kde uviedol, že maloletá R. je v osobnej starostlivosti matky J. C., ktorá žije v spoločnej domácnosti so svojimi rodičmi a v rámci šetrenia kolízny opatrovník z vyjadrení matky, že maloletá R. začala uvádzať ako priezvisko nie priezvisko „F.“, ale priezvisko matky a týmto spôsobom sa prezentuje i v škole. Kolízny opatrovník uviedol, že maloletá i v rozhovore odpovedala, že sa chce volať „C.“.

4. Súd určil termín pojednávania na deň 06.08.2019, pričom matka na pojednávaní vo svojej výpovedi zopakovala dôvody, pre ktoré podala návrh na súd na danie súhlasu za otca na podanie žiadosti o zmenu priezviska u maloletej R. z priezviska „F.“ na priezvisko „C.“. Matka poukazovala na skutočnosť, že samotné dieťa začalo používať v kontakte v rámci povinnej školskej dochádzky priezvisko „C.“ s odôvodnením, že sa chce volať ako mamička, ktorá zabezpečuje jej osobnú starostlivosť. Ďalej matka poukázala na skutočnosť, že dlhodobo pretrvávajú nezhody medzi ňou a otcom maloletého dieťaťa J. W. F.. Z týchto nezhôd vznikajú viaceré súdne konania a to ohľadom určenia zvýšenej výšky vyživovacej

povinnosti, ohľadom úpravy styku otca s maloletým dieťaťom a aktuálne bola zúžená úprava styku otca s maloletým dieťaťom podľa rozhodnutia súdu z roku 2019 a to na úpravu styku otca s dieťaťom v prítomnosti matky. Ďalej matka poukázala na to, že je v záujme samotného maloletého dieťaťa, aby došlo k zmene priezviska na priezvisko „C.“, ktoré je totožné ako priezvisko matky maloletého dieťaťa s tým, že sama maloletá sa dožaduje používania tohto priezviska a sama takéto priezvisko i v rámci povinnej školskej dochádzky začala používať. Matka tiež ozrejmla súdu to, že maloletá má vedomosť o tom kto je jej biologický otec, s biologickým otcom sa stretáva v rozsahu právoplatného rozhodnutia súdu avšak stretnutia s otcom odmieta. Tiež matka odkázala na skutočnosť, že využívala pedopsychiatrické poradenstvo príslušného Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny práve v dôsledku zlepšenia komunikácie dcéry s otcom a v dôsledku nie dobrého psychického stavu u maloletého dieťaťa. Matka tvrdila, že takéto psychické problémy môžu prameniť i zo skutočnosti, že dieťa odmieta styk s otcom.

Otec nesúhlasil s návrhom s návrhom matky, uviedol, že dlhodobo žil v spoločnej domácnosti s matkou maloletého dieťaťa ešte pred narodením maloletej R., následne po narodení maloletej R. ukončil s matkou spolužitie v čase, keď dieťa bolo vo veku 5 mesiacov. Napriek tejto skutočnosti následné roky (2-3 roky) po ukončení spolužitia s matkou komunikoval, stretávali sa a nebol ani problém ohľadom úpravy rodičovských práv a povinností. Až následne podľa tvrdení otca, pod vplyvom rodiny matky, začali vznikať nezhody a nedorozumenia. Napriek všetkým týmto skutočnostiam otec uvádzal, že sa o dieťa aktívne zaujíma, preto má i záujem na tom, aby dieťa naďalej nosilo priezvisko „F.“ tak, ako sa na tom rodičia dohodli po narodení maloletej R.. Uviedol, že si plní zákonnú vyživovaciu povinnosť podľa svojich možností a schopností a realizuje i styk s maloletou tak, ako to bolo upravené právoplatným rozhodnutím súdu.

Zástupca Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny A. Š. žiadal, aby súd vo veci rozhodol prioritne v záujme maloletého dieťaťa, čo prezentoval i vo svojom písomnom vyjadrení zo dňa 01.08.2019 ako bolo súdu doručené.

5. Z pripojených rozhodnutí tunajšieho súdu mal súd za preukázané, že maloletá R. F. je dieťaťom narodeným mimo manželstva, k určeniu otcovstva došlo súhlasným vyhlásením rodičov a na základe dohody rodičov i k určeniu priezviska maloletého dieťaťa „F.“.

Rozsudkom Okresného súdu v Ž. N. S. 6P/65/2012 zo dňa 19.06.2012 bola schválená rodičovská dohoda, v zmysle ktorej sa maloletá zverila do osobnej starostlivosti matke a otec sa zaviazal k prispievaniu výživného v rozsahu minimálnej vyživovacej povinnosti, t. j. 30 % zo sumy životného minima na nezaopatrené nepľnoleté dieťa určeného podľa osobitného zákona a to počnúc dňom 01.05.2012.

V ďalšom konaní vedenom pred tunajším súdom sp. zn. 9P/20/2014 rozsudkom zo dňa 06.08.2015 súd upravil styk otca s maloletou R. tak, že otec bol oprávnený stretávať sa s dieťaťom každý párný týždeň v mesiaci v čase v nedeľu od 15.00 hod. do 17.00 hod. za prítomnosti matky maloletého dieťaťa po dobu troch mesiacov odo dňa právoplatnosti rozhodnutia. Následne po dobu ďalších troch mesiacov každý párný kalendárny týždeň v čase v nedeľu od 15.00 hod. do 17.00 hod. bez prítomnosti matky maloletého dieťaťa a následne po uplynutí doby 6 mesiacov odo dňa právoplatnosti rozhodnutia každý párný kalendárny týždeň v mesiaci v nedeľu v čase od 9.00 do 17.00 hod. bez prítomnosti matky maloletého dieťaťa.

V konaní vedenom pred Okresným súdom v Ž. N. S. pod sp. zn. 27P/27/2018 súd rozhodol o zvýšení vyživovacej povinnosti otca voči maloletej R. zo sumy 30 % životného minima pre nezaopatrené nepľnoleté dieťa určeného osobitným zákonom na sumu 100,- € mesačne, a to počnúc dňom 01.09.2018 (rozsudok zo dňa 27.09.2018). Takéto rozhodnutie súdu prvého stupňa však nie je, vzhľadom na podaný opravný prostriedok zo strany otca, právoplatné.

V inom konaní vedenom pred Okresným súdom v Ž. N. S. pod sp. zn. 22P/8/2019 rozsudkom zo dňa 22.05.2019, ktorý nadobudol právoplatnosť 12.07.2019 došlo k schváleniu rodičovskej dohody ohľadom úpravy styku otca s maloletým dieťaťom tak, že otec je oprávnený stretávať sa s maloletou R. každý párný týždeň v mesiaci v nedeľu v čase od 13.00 hod. do 15.00 hod. za prítomnosti matky maloletého dieťaťa v bydlisku matky. V zmysle tohto posledného rozhodnutia súdu otec s maloletou i styk s dieťaťom realizuje aj v aktuálnom čase.

6. Z vykonaného dokazovania vyplýva, že maloletá žije v spoločnej domácnosti so svojou matkou a jej rodičmi, ktorej dieťa bolo zverené do osobnej starostlivosti Rozsudkom tunajšieho súdu sp. zn. 6P/65/2012 zo dňa 19.06.2012. Maloletá R. aktuálne je žiačkou základnej školy v mieste svojho bydliska (K. D. Š. A. Š.). Z všetkých listinných dôkazov ako boli súdu predložené mal súd za preukázané, že otec si plní zákonnú vyživovaciu povinnosť vo vzťahu k maloletému dieťaťu (i keď podľa tvrdení matky nepravidelným spôsobom) a o dieťa sa aktívne zaujíma. Svedčí o tom i posledné rozhodnutie

Okresného súdu Ž. N. S. sp. zn. 22P/8/2019 zo dňa 22.05.2019, ktorým rozhodnutím došlo k zmene predchádzajúceho rozsudku Okresného súdu v Ž. J. N. S. sp. zn. 9P/20/2014 ohľadom úpravy styku otca s maloletým dieťaťom. Ako z vyjadrení matky, tak i z vyjadrení otca a samotného kolízneho opatrovníka mal súd za preukázané to, že otec reálne udržiava kontakt s maloletou a styk v rozsahu ako mu bol upravený rozhodnutím súdu i s maloletou R. realizuje.

Súd žiadnym spôsobom nespochybňuje tvrdenia matky o tom, že v rámci realizácie úpravy styku s otcom dlhodobo dochádzalo k nezhodám a nedorozumeniam, dôsledkom čoho je i posledné rozhodnutie tunajšieho súdu ohľadom úpravy styku otca s maloletým dieťaťom realizované rozsudkom 22P/8/2019, ktoré rozhodnutie nadobudlo právoplatnosť dňa 12.07.2019.

7. Je nepochybné, že rodičia maloletého dieťaťa nie sú a ani neboli manželia a z ich spolužitia sa narodila maloletá R. 24.12.2011, kde po narodení maloletého dieťaťa, po vzájomnej dohode na priezvisku pre maloleté dieťa bolo určené priezvisko „F.“. Na základe čoho došlo i k jeho zápisu do rodného listu maloletého dieťaťa príslušným matričným úradom.

Z dokazovania vyplynula tiež skutočnosť, že rodičia maloletého dieťaťa dlhodobo žili v spoločnej domácnosti vo vzťahu druh a družka a i po narodení maloletého dieťaťa žili v spoločnej domácnosti až do veku piatich mesiacov maloletej R.. Následne došlo k ukončeniu spolužitia a na základe právoplatných rozhodnutí súdov úprave rodičovských práv a povinností (pozri vyššie).

Súd mal tiež za preukázané, že po ukončení spolužitia nie je komunikácia medzi rodičmi dobrá, ich vzájomné vzťahy sú vážne a trvalo narušené. Napriek týmto skutočnostiam však otec sa o maloleté dieťa aktívne zaujíma, plní si zákonnú vyživovaciu povinnosť a niekoľkými súdnymi rozhodnutiami došlo nielen k úprave základných práv a povinností, ale i k úprave rozsahu styku otca s maloletým dieťaťom a to po vzájomnej dohode čoho dôsledkom je i posledné rozhodnutie Okresného súdu Ž. N. S. sp. zn. 22P/8/2019 zo dňa 22.05.2019, kde súd schválil rodičovskú dohodu ohľadom úpravy stretávania sa otca s maloletou R. F..

8. Súd nie je oprávnený rozhodovať o zmene priezviska dieťaťa. Súd je oprávnený rozhodovať iba o tom, či jeden z rodičov je oprávnený podať žiadosť o zmenu priezviska dieťaťa a na samotné povolenie zmeny priezviska je príslušný správny orgán, ktorým je matričný úrad podľa trvalého pobytu občana SR. Vzhľadom na rozdielne vyjadrenia oboch rodičov k novej zmene priezviska pre maloletú z priezviska „F.“ na priezvisko „C.“, je zrejmé, že rodičia sa nevedia dohodnúť za podstatnej veci súvisiacej s výkonom rodičovských práv a povinností, čo bol i dôvod prečo matka maloletého dieťaťa podala na súd predmetný návrh.

9. I keď vzťahy medzi rodičmi sú vážne narušené, aj po ukončení spolužitia otec maloletého dieťaťa sa o dieťa aktívne zaujíma, dieťa navštevuje, má súdom upravený s maloletým dieťaťom styk a samotná skutočnosť, že rodičia majú vzájomné nezhody a dieťa má záujem, bez bližšieho vysvetlenia zo strany matky, na priezvisku „C.“ nie je možné považovať za relevantné dôvody, ktoré by odôvodňovali nahradenie súhlasu otca na zmenu priezviska.

10. Podľa § 35 Zákona o rodine (Zák. č. 36/2005 Z. z. v platnom znení) ak sa rodičia nedohodnú o podstatných veciach súvisiacich s výkonom rodičovských práv a povinností, najmä o vysťahovaní maloletého dieťaťa do cudziny, o správe majetku maloletého dieťaťa, o štátnom občianstve maloletého dieťaťa, o udelení súhlasu na poskytovanie zdravotnej starostlivosti a o príprave na budúce povolanie rozhodne na návrh niektorého z rodičov súd.

11. Podľa § 40 ods. 1 a ods. 2 Zákona o rodine deti majú spoločné priezvisko rodičov alebo priezvisko jedného z nich určené vyhlásením pri uzavretí manželstva podľa § 6 ods. 3 a ods. 4. Ak priezvisko maloletého dieťaťa nebolo určené podľa ods. 1 a rodičia majú rôzne priezviská, dohodnú sa o priezvisku dieťaťa a oznámia to matričnému úradu najneskôr do troch dní od narodenia maloletého dieťaťa.

12. Podľa článku 5 Zákona o rodine záujem maloletého dieťaťa je prvoradým hľadiskom pri rozhodovaní vo všetkých veciach, ktoré sa ho týkajú. Pri určovaní a posudzovaní záujmu maloletého dieťaťa sa zohľadňuje najmä úroveň starostlivosti o dieťa, bezpečie dieťaťa ako aj bezpečie a stabilita prostredia, v ktorom sa dieťa zdržiava, ochrana dôstojnosti ako aj duševného, telesného a citového vývinu dieťaťa, okolnosti, ktoré súvisia so zdravotným stavom dieťaťa alebo so zdravotným postihnutím dieťaťa, ohrozenie vývoja dieťaťa zásahmi do jeho dôstojnosti a ohrozenie vývinu dieťaťa zásahmi do duševnej, telesnej a citovej integrity osoby, ktorá je dieťaťu blízkou osobou, podmienky na zachovanie identity

dieťaťa a na rozvoj schopností a vlôh dieťaťa, názor dieťaťa a jeho možné vystavovanie konfliktu lojality a následnému pocitu viny, podmienky na vytvorenie a rozvoj vzťahových väzieb s obidvomi rodičmi, súrodencami a s inými blízkymi osobami, využitie možných prostriedkov na zachovanie rodinného prostredia, ak sa zvažuje zásah do rodičovských práv a povinností.

13. Samotná skutočnosť, že rodičia maloletého dieťaťa majú vzájomné nezhody nemôže byť dôvodom na zmenu priezviska u maloletého dieťaťa. Takýmto dôvodom nemôže byť ani tvrdenie matky o tom, že aj maloletá v rámci vyučovacieho procesu začala používať priezvisko „C.“, čo je priezvisko matky maloletého dieťaťa. Tiež ďalšie dôvody týkajúce sa nedorozumení medzi rodičmi ohľadom úpravy styku, jeho rozsahu, otca s maloletou nie sú podstatné pre rozhodnutie v prejednávanej veci a to ani psychické problémy, na ktoré matka v rámci realizácie takéhoto styku dieťaťa s otcom poukazovala. Matka neprezentovala súdu, že v sociálnej interakcii dieťaťa s okolím v súvislosti s priezviskom „F.“ dochádza k akémukoľvek problému, nie je ani dôvodné takéto priezvisko považovať za priezvisko hanlivé resp. vulgárne, čo by mohlo byť dôvodom pre podanie návrhu žiadosti zmenu priezviska.

14. Zmena priezviska dieťaťa je závažným zásahom do jeho práv a súd udelí súhlas k podaniu žiadosti rodičovi o zmenu priezviska s nahradením žiadosti ďalšieho rodiča len výnimočne a v prípadoch, ak je zmena priezviska v najlepšom záujme maloletého dieťaťa. Tiež z rozhodovacej činnosti súdov je zrejmé, že existuje niekoľko dôvodov, pre ktoré možno nahradiť súhlas rodiča, voči ktorému návrh smeruje, pričom takýmito dôvodmi prioritne je dlhodobá nezáujem rodiča stretávať sa s dieťaťom, resp. dlhodobé odlúčenie, vzájomné citové odlúčenie, zanedbávanie zákonnej vyživovacej povinnosti a tiež to, že rodič neprejavuje skutočný a opravdivý záujem o osud dieťaťa. Samotná skutočnosť, že dochádza k vzájomným nezhodám a nedorozumeniam medzi rodičmi dieťaťa, nemôže byť dôvodom pre zmenu priezviska na strane maloletého dieťaťa.

Rodičia sa pri narodení dieťaťa dohodli na priezvisku „F.“ pre maloletú R., na základe čoho došlo i k zapísaniu tohto priezviska do rodného listu maloletej príslušným matričným úradom a súd nezistil žiadne závažné okolnosti, pre ktoré by nahradil súhlas otca k podaniu žiadosti o zmenu priezviska pre maloletú R..

Vzhľadom na všetky vyššie konštatované skutočnosti súd po tom návrh matky ako nedôvodný (v aktuálnom čase) v celom rozsahu zamietol.

15. O trovách konania v prejednávanej veci súd rozhodol podľa § 52 Civilného mimosporového poriadku, podľa ktorého žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania, ak tento zákon neustanovuje inak.

Poučenie:

Proti rozsudku je prípustné odvolanie v lehote 15 dní od doručenia rozsudku na súde, proti ktorého rozsudku smeruje. Odvolanie môže podať účastník konania, v ktorého neprospech bolo rozhodnutie vydané. Odvolanie len proti odôvodneniu rozhodnutia nie je prípustné.

Proti dohode rodičov vo veciach starostlivosti súdu o maloletých, ktorú súd rozsudkom schválil, nie sú rodičia oprávnení podať voči výroku, ktorým bola dohoda schválená, odvolanie.

Toto právo nemajú účastníci konania, ktorí sa vzdali práva podať odvolanie.

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,

- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolať proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej.

Odvolať možno odôvodniť aj tým, že súd prvej inštancie nesprávne alebo neúplne zistil skutočný stav veci.

Odvolať dôvody možno meniť a dopĺňať až do rozhodnutia o odvolaní. V odvolacom konaní možno uvádzať nové skutkové tvrdenia a predkladať nové dôkazné návrhy. Zmena návrhu na začatie konania je v odvolacom konaní prípustná.

Oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa Zákona č. 233/1995 Z. z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti (Exekučný poriadok) a o zmene a doplnení ďalších zákonov v znení neskorších predpisov, ak povinný dobrovoľne nespĺní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie.

Exekúciu vykoná ten exekútor, ktorého jej vykonaním poverí súd, ak osobitný predpis alebo tento zákon neustanovuje inak (EP).

Podľa štvrtej časti CMP sa postupuje pri výkone rozhodnutia, ktorým bola upravená starostlivosť o maloletého, styk s maloletým alebo iná ako peňažná povinnosť vo vzťahu k maloletému. Podľa štvrtej časti CMP sa postupuje aj pri výkone rozhodnutia o návrat maloletého do cudziny pri neoprávnenom premiestnení alebo zadržaní. Podľa štvrtej časti CMP sa postupuje aj vtedy, ak z osobitného predpisu alebo z medzinárodnej zmluvy, ktorou je Slovenská republika viazaná, vyplýva vykonateľnosť dohody alebo verejnej listiny, ktorou bola upravená starostlivosť o maloletého, styk s maloletým alebo iná ako peňažná povinnosť vo vzťahu k maloletému.

Manžel, ktorý pri uzavretí manželstva prijal priezvisko druhého manžela ako spoločné priezvisko, môže do troch mesiacov po právoplatnosti rozhodnutia o rozvoде manželstva matričnému úradu oznámiť, že prijíma opäť svoje predošlé priezvisko.

Manžel, ktorý pri uzavretí manželstva prijal priezvisko druhého manžela ako spoločné priezvisko a zároveň si ponechal v poradí uvedené ako druhé priezvisko svoje predošlé priezvisko, môže do troch mesiacov od právoplatnosti rozhodnutia o rozvoде manželstva matričnému úradu oznámiť, že upúšťa od používania spoločného priezviska.